

عَقِيدَةُ مُخْتَصَرَةٌ لِلْإِمَامِ مَالِكٍ

[2]

EEN KORTE GELOOFSLEER VAN AL-'IMĀM MĀLIK

Al-'Imām Abū 'Abdillāh Mālik ibn Anas al-'Aṣbaḥiyy

93 NH – 179 NH رَحِمَهُ اللَّهُ

- de Imām van al-Madīnah -

Vertaling:

Abū Khuzaymah Rashīd ibn 'Abd as-Salām ibn al-Ḥusayn
al-Bū'bīdiyy al-Ḥarrīshiyy al-Maṭālsiyy

Islamhuys

Deze verhandeling komt uit het boek 'De Geloofsleer van Ahl as-Sunnah: Een selectie authentieke verhandelingen van de Salaf & de klassieke Imams' (Islamhuys, 2023). Zie de laatste pagina in deze PDF voor een lijst van alle verhandelingen in het boek. [Klik hier om het boek te bestellen in de webwinkel.](#)

2.1 BIOGRAFIE VAN AL-'IMĀM MĀLIK IBN ANAS (179 NH) ﷺ

De grote Imām van al-Madīnah en berg van de Islām, de edele wetsgeleerde, welbekende ḥadīthgeleerde en grootgeleerde in vele Islamitische wetenschappen, Imām Dār al-Hijrah^[1]: Mālik ibn Anas ibn Mālik^[2] ibn Abī 'Āmir ibn 'Amr ibn al-Ḥārith al-'Aṣbaḥiyy al-Ḥimyariyy, Abū 'Abdillāh al-Madaniyy. Zijn moeder was 'Āliyah bint Sharīk al-'Azdiyyah. Zijn afstamming keert terug naar Jemen, maar hij groeide op in al-Madīnah, waar zijn voorouders zich gevestigd hadden. Hij werd in het jaar 93 NH geboren in al-Madīnah, in een familie die bekend stond om kennis, specifiek zijn grootvader en ooms.^[3]

Hij begon met het vergaren van kennis, na het memoriseren van de Qur'ān, toen hij nog maar een tiener was en studeerde voor het overgrote merendeel bij de geleerden van al-Madīnah, met voorop al-'Imām Nāfi' (117 NH), de *mawlā* (vrijgelaten slaaf) en student van de edele metgezel al-'Imām 'Abdullāh ibn 'Umar ibn al-Khaṭṭāb ﷺ. Op eenentwintigjarige leeftijd was Mālik al bevoegd om fatwa's te geven en hield hij kenniszittingen in de Moskee van de Profeet ﷺ. Een groep geleerden leverde dus van hem over terwijl hij nog maar een jongeman was. Gedurende het latere gedeelte van het bewind van Abū Ja'far al-Manṣūr (die regeerde van 136 NH tot 158 NH) kwamen de studenten van kennis vanuit alle regio's om te studeren bij al-'Imām Mālik, en tijdens het bewind van Hārūn ar-Rashīd (vanaf 170 NH) bereikte de drukte, van studenten die hem bezochten, zijn hoogtepunt.^[4]

Al-'Imām Mālik was dan ook met recht dé Imām van al-Madīnah in zijn tijd, vooral in de wetenschappen van *al-fiqh* (wetsleer), *al-ḥadīth* (de overleveringen) en de geloofsleer. In de wetsleer kwam uit zijn kennis en standpunten de welbekende

[1] De Imām van de stad van de emigratie (d.w.z. al-Madīnah).

[2] Zijn grootvader Mālik ibn Abī 'Āmir behoorde tot de grote Ṭabī'in die overgeleverd had van 'Umar, 'Uthmān, Ṭalḥah en 'Ā'ishah.

[3] O.a. Siyar A'lām an-Nubalā' (8/48-49) en Tartīb al-Madārik (1/110).

[4] O.a. Siyar A'lām an-Nubalā' (8/55, 107).

Mālikiyy wetsschool voort. In de ḥadīthwetenschappen schreef hij het bekende meesterwerk al-Muwaṭṭa': het eerste verzamelwerk van overleveringen, geordend op wetenschappelijke hoofdstukken, dat ons in volledige vorm bereikt heeft. In de geloofsleer staat hij bekend om meerdere korte uitspraken en langere overleveringen, waarin hij de standpunten van Ahl as-Sunnah wa'l-Jamā'ah verduidelijkte.

Na een leven vol vergaring van kennis bij de grote Imāms, verspreiding van kennis onder de moslimgemeenschap en onderwijs aan studenten die weer uitgroeiden tot de volgende generatie Imāms (zie de volgende paragrafen), overleed al-'Imām Mālik op vijfentachtigjarige leeftijd, op 14 Rabi' al-'Awwal van het jaar 179 NH, waarna hij werd begraven op begraafplaats al-Baqī', in al-Madīnah – moge Allāh hem begenadigen.^[1]

Zijn leraren

Al-'Imām Mālik ibn Anas studeerde bij de volgende geleerden: Nāfi' (de vrijgelaten slaaf en student van Ibn 'Umar), Sa'īd al-Maqbariyy, 'Āmir ibn 'Abdillāh ibn az-Zubayr, Ibn al-Munkadir, az-Zuhriyy, 'Abdullāh ibn Dīnār, Ishāq ibn 'Abdillāh ibn Abī Ṭalḥah, Salamah ibn Dīnār, Zayd ibn Aslam, Ayyūb as-Sakhtiyāniyy, Suhayl ibn Abī Ṣāliḥ, Ṣāliḥ ibn Kaysān, Ṣafwān ibn Sulaym, 'Abd ar-Raḥmān ibn al-Qāsim, 'Abd ar-Raḥmān ibn Abī Ṣa'sa'ah, Abū'z-Zinād 'Abdullāh ibn Dhakwān, 'Aṭā' al-Khurāsāniyy, 'Alqamah ibn Abī 'Alqamah, Muḥammad ibn Abī Bakr ibn Ḥazm en vele anderen.^[2]

Zijn studenten

Tot zijn studenten behoorden o.a.: Ibn al-Qāsim, Ash-hab, Asad ibn al-Furāt, Yaḥyā ibn Yaḥyā al-Laythiyy, 'Abd ar-Raḥmān ibn Mahdiyy, 'Abdullāh ibn Maslamah, ash-Shāfi'iyy^[3], 'Abdullāh ibn Wahb, Abū Muṣ'ab az-Zuhriyy, Aṣbagh ibn al-Faraj, Qutaybah ibn Sa'īd^[4], Aḥmad ibn Naṣr al-Khuzā'iyy, Sa'īd ibn Manṣūr, aṭ-Ṭayālisiyy, Wakī' en vele anderen.^[5]

[1] Al-Intiqā' (p. 45) van Ibn 'Abd al-Barr.

[2] Siyar A'lām an-Nubalā' (8/49-52) van adh-Dhahabiyy.

[3] Zie [3] De Inleiding van ar-Risālah (ash-Shāfi'iyy).

[4] Zie [5] De Geloofsleer van Qutaybah ibn Sa'īd.

[5] O.a. Siyar A'lām an-Nubalā' (8/53-54) van adh-Dhahabiyy.

Zijn wetenschappelijke positie

Al-'Imām Sufyān ibn 'Uyaynah zei (198 NH): "Wat zijn wij vergeleken met Mālik ibn Anas? We waren gewend om slechts in de sporen van Mālik te treden. We waren gewend om naar een Shaykh (i.e. overleveraar) te kijken en als we zagen dat Mālik overleveringen van hem opgeschreven had, dan deden wij het ook."^[1] Al-'Imām ash-Shāfi'īyy (204 NH) zei: "Als Mālik en Ibn 'Uyaynah er niet waren, dan was de kennis van (de regio) al-Ḥijāz verdwenen."^[2] Ook zei ash-Shāfi'īyy: "Mālik ibn Anas is mijn leraar. Van hem heb ik kennis genomen."^[3]

Ash-Shāfi'īyy zei: "Als een overlevering van Mālik tot je komt, grijp deze dan vast. Als een overlevering tot je komt, dan is Mālik de ster (in de keten). Wie overleveringen wenst, is afhankelijk van Mālik. Als de geleerden vermeld worden, dan is Mālik de ster. Niemand heeft het niveau van Mālik bereikt in kennis, qua memorisatie, perfectionering en preserving. Wie een authentieke overlevering wenst, moet bij Mālik kijken."^[4] Al-'Imām Aḥmad zei: "Mālik is één van de meesters onder de geleerden. Hij is een Imām in de overleveringen en de wetsleer. Wie is zoals Mālik in het volgen van de overleveringen van degenen die ons voor zijn gegaan? En dat gepaard met intellect en manieren."^[5]

'Ubaydullāh ibn 'Umar al-Qawārīriyy zei: "We waren bij Ḥammād ibn Zayd^[6], toen het overlijdensbericht van Mālik ibn Anas hem bereikte. De tranen begonnen uit zijn ogen te rollen. Hij zei: 'Moge Allāh Abū 'Abdillāh genadig zijn. Zeker, hij had een grote status in de religie.' Vervolgens zei Ḥammād: 'Ik hoorde Ayyūb (as-Sakhtiyāniyy) zeggen: 'Mālik had al een kenniskring toen Nāfi' nog leefde.'"^[7] Al-'Imām al-Bukhāriyy zei: "Mālik ibn Anas – bijnaam: Abū 'Abdillāh. Hij was een Imām. Yaḥyā ibn Sa'īd leverde van hem over."^[8] Ook zei al-'Imām al-Bukhāriyy: "De sterkste keten van alle ketens, is: Mālik, van Nāfi', van Ibn 'Umar."^[9] Al-'Imām

[1] Al-Intiqā' (p. 21) van Ibn 'Abd al-Barr.

[2] Ibid.

[3] Al-Intiqā' (p. 23) van Ibn 'Abd al-Barr.

[4] Tartīb al-Madārik (1/152) van al-Qāḍī 'Iyāḍ.

[5] Ibid.

[6] De welbekende Imām van al-Baṣrah, die overleed in hetzelfde jaar als Mālik (179 NH).

[7] Al-Intiqā' (p. 22) van Ibn 'Abd al-Barr.

[8] Al-Intiqā' (p. 31) van Ibn 'Abd al-Barr.

[9] Siyar A'lām an-Nubalā' (8/114) van adh-Dhahabiyy.

‘Abd ar-Raḥmān ibn Mahdiyy (198 NH) zei: “Ik plaats niemand boven Mālik als het gaat om de authenticiteit van een overlevering.” Al-'Imām Yaḥyā ibn Sa'īd al-Qaṭṭān (198 NH) zei: “Mālik was een Imām in de overleveringen.”^[1]

Zijn status was dusdanig, dat sommigen zeiden dat hij degene was die bedoeld werd in de overlevering waarin de Profeet ﷺ zei: “De tijd nadert waarin de mensen hun kamelen voort zullen drijven op zoek naar kennis, waarna ze niemand zullen vinden die meer kennis heeft dan de geleerde van al-Madīnah.”^[2] Al-'Imām Sufyān ibn 'Uyaynah zei: “Wij zijn van mening dat Mālik ibn Anas in deze overlevering bedoeld wordt.”^[3]

Zijn schrijfwerken

Al-'Imām Mālik heeft o.a. de volgende schrijfwerken op zijn naam staan:

- Al-Muwatṭa';
- Risālah fi'l-Qadar;
- Risālah ilā'l-Layth fi Ijmā' Ahl al-Madīnah;
- Risālah fi'l-'Aqḍiyah;
- Risālah ilā Abī Ghassān Muḥammad ibn Muṭarrif;

Verder zijn er talloze uitspraken, fatwa's en behandelde vraagstukken van hem overgeleverd, waarvan veel terug te vinden zijn in al-Mudawwanah van zijn student Ibn al-Qāsim, evenals de boeken van de Salaf over de geloofsleer, zoals de korte tekst over de geloofsleer die in dit deel gepresenteerd wordt. ■

[1] Beide uitspraken staan in al-Intiqā' (p. 25 en 26 respectievelijk) van Ibn 'Abd al-Barr.

[2] Jāmi' at-Tirmidhiyy (2680), Musnad Aḥmad (7967), Ṣaḥīḥ Ibn Ḥibbān (6/20), Mustadrak al-Ḥākim (1/91), Sunan al-Bayhaqiyy (1/386). Aḥmad Shākir zei in Takhrij Musnad Aḥmad (7967): “De keten is authentiek (*ṣaḥīḥ*).”

[3] O.a. at-Tamhīd (1/84-85) van Ibn 'Abd al-Barr en Siyar A'lām an-Nubalā' (8/56-57). Al-Qāḍī 'Iyāḍ zei in Tartīb al-Madārik (1/63): “Dit is authentiek (*ṣaḥīḥ*) overgeleverd van Sufyān, overgeleverd door de betrouwbaren en de Imāms: Ibn Mahdiyy, Yaḥyā ibn Ma'in, 'Aliyy ibn al-Madīniyy, az-Zubayr ibn Bakkār, Ishāq ibn Abi Isrā'īl en anderen. Ze hoorden allen Sufyān zeggen bij het uitleggen van de overlevering, wanneer hij het aan hen overleverde: ‘Dit gaat over Mālik,’ of: ‘Ik denk dat het Mālik is,’ of: ‘Ik beschouw het als Mālik,’ of: ‘Ik ben van mening dat dit over Mālik gaat,’ of: ‘Ze waren van mening dat dit over Mālik ging.’ Ibn Mahdiyy zei: ‘Sufyān doelde op de Ṭabī'in met zijn uitspraak: ‘Zij waren van mening...’”

2.2 INTRODUCTIE TOT DE VERHANDELING

Een korte beschrijving

Al-'Imām Mālik heeft geen losstaande verhandeling over de geloofsleer geschreven. Wel zijn er veel uitspraken van hem overgeleverd over verschillende onderwerpen binnen de geloofsleer, die terug te vinden zijn in *kutub as-sunnah al-musnadah*, d.w.z. de werken van de Imāms over de Sunnah (d.w.z. de geloofsleer) waarin uitspraken van de Salaf met ketens overgeleverd worden, zoals *Kitāb as-Sunnah* van al-'Imām 'Abdullāh ibn Aḥmad (290 NH), *Kitāb ash-Sharī'ah* van al-'Imām al-'Ājurriyy (360 NH), *al-'Ibānah al-Kubrā* van al-'Imām Ibn Baṭṭah al-'Ukbariyy (387 NH), *Sharḥ Uṣūl al-'Itiqād* van al-'Imām al-Lālakā'iy (418 NH) en andere werken.

Deze geloofsleer^[1] is één van die (uitgebreidere) authentieke overleveringen van al-'Imām Mālik over de geloofsleer, die overgeleverd wordt in meerdere bronnen en waarin een drietal cruciale onderwerpen van de geloofsleer behandeld worden: de Qur'ān, *al-'Īmān* (het geloof) en de Bovenheid van Allāh – drie onderwerpen waar meerdere dwalende sektes, zoals de Jahmiyyah, de Mu'tazilah, de Ashā'irah en de Māturidiyyah in afdwaalden. Ondanks de beknoptheid, is deze overlevering dus van groot belang. De hoge status van al-'Imām Mālik, zowel onder de Salaf en de Imāms, als onder de moslimgemeenschap in het algemeen, versterkt dit belang, waardoor het aantonen van zijn geloofsleer van fundamenteel belang is.

De verhandeling is in de voetnoten aangevuld met meerdere authentieke overleveringen van al-'Imām Mālik uit verschillende boekwerken van de Imāms van Ahl as-Sunnah, om de lezer van een diepere uiteenzetting te voorzien. Hierbij is o.a. gebruik gemaakt van *al-Jāmi' fi 'Aqā'id wa Rasā'il Ahl as-Sunnah wa'l-'Athar* van ash-Shaykh 'Ādil Āl Ḥamdān.

[1] Deze overlevering van Mālik werd reeds als een verhandeling over de geloofsleer gepresenteerd en uitgebracht als *I'tiqād Mālik ibn Anas* (De Geloofsleer van Mālik ibn Anas) door ash-Shaykh Muḥammad ibn Shams ad-Dīn in zijn verzamelwerk *ad-Durar al-Munaḍḍadah min 'Aqā'id as-Salaf al-Musnadah* (nr. 4, pp. 18-19).

Verder schreef al-ʿImām Ibn Abī Zayd al-Qayrawāniyy al-Mālikiyy (386 NH) – de Imām van de Mālikiyy geleerden in zijn tijd^[1] – twee verhandelingen over de geloofsleer^[2] en vermeldde aan het einde van de eerste verhandeling (nr. [14] in deze verzameling) dat dit tevens de geloofsleer van al-ʿImām Mālik was.^[3] Deze verhandeling en de vele losse overleveringen van al-ʿImām Mālik over de geloofsleer bevestigen elkaar; het toont aan dat de vroege Mālikiyy geleerden voortgingen op dezelfde geloofsleer die in de boeken van de Salaf van al-ʿImām Mālik overgeleverd werd.

Bronnen & authenticiteit

De verhandeling is een authentieke (*ṣaḥīḥ*) overlevering, die overgeleverd werd in meerdere vroege bronnen:

1. *Kitāb as-Sunnah* (199; red. ʿĀdil Āl Ḥamdān), van al-ʿImām ʿAbdullāh ibn Aḥmad ibn Ḥanbal (290 NH), die het overleverde van Abū'l-Ḥasan ibn al-ʿAṭṭār^[4] (268 NH), van Surayj ibn an-Nu'mān^[5] (217 NH), van ʿAbdullāh ibn Nāfi'^[6] (206 NH), van al-ʿImām Mālik. Tevens overgeleverd door Abū Bakr an-Najjād (348 NH) in *ar-Radd ʿalā Man qāl al-Qurʾān Makhlūq* (113) via ʿAbdullāh ibn Aḥmad. De overlevering werd authentiek (*ṣaḥīḥ*) verklaard door redacteur ar-Riyāshiyy in zijn redactie van *Kitāb as-Sunnah*.^[7] Redacteur al-Qaḥṭāniyy zei in zijn

[1] Zie 14.1 Biografie van al-ʿImām Ibn Abī Zayd.

[2] Beide verhandelingen staan in deze verzameling, namelijk [14] De Inleiding van al-Jāmi' en [15] De Inleiding van ar-Risālah.

[3] Al-ʿImām Ibn Abi Zayd zei in [14] De Inleiding van al-Jāmi' (43): "Alles wat we hiervoor vermeld hebben is het standpunt van Ahl as-Sunnah en de Imāms van de mensen in de wetsleer (*al-fiqh*) en de overleveringen, zoals we het uitgelegd hebben. Ook het is allemaal het standpunt van Mālik: een deel ervan is letterlijk door hem gezegd en een deel ervan is bekend van zijn school (*madh-hab*)."

[4] Muḥammad ibn Muḥammad ibn ʿUmar ibn al-Ḥakam, Abū'l-Ḥasan ibn al-ʿAṭṭār (268 NH) ❁; de leraar van al-ʿImām ʿAbdullāh ibn Aḥmad. Al-Khaṭīb al-Baghdādiyy (463 NH) leverde over in *Tārikh Baghdād* (3/203) dat al-ʿImām ʿAbdullāh ibn Aḥmad over hem zei: "Hij was betrouwbaar (*thiqah*), vertrouwenswaardig."

[5] Surayj ibn an-Nu'mān ibn Marwān al-Jawhariyy al-Baghdādiyy (217 NH) ❁; al-ʿImām ad-Dāraquṭniyy zei: "Betrouwbaar (*thiqah*), vertrouwenswaardig." [Tahdhīb at-Tahdhīb (1/686)]

[6] ʿAbdullāh ibn Nāfi' aṣ-Ṣā'igh al-Madaniyy, Abū Muḥammad (206 NH) ❁; al-ʿImām al-ʿĀjurriyy levert over dat al-ʿImām Abū Dāwūd zei: "Ik hoorde Aḥmad (ibn Ḥanbal) zeggen: "ʿAbdullāh ibn Nāfi' heeft van alle mensen het meeste kennis over de opinie van Mālik en zijn overlevering." [Tahdhīb at-Tahdhīb (2/443)]

[7] *Kitāb as-Sunnah* (voetnoot bij nr. 222) van ʿAbdullāh ibn Aḥmad, red. ar-Riyāshiyy.

redactie van *Kitāb as-Sunnah*: “De overleveraars zijn betrouwbaar, zoals reeds vermeld bij nr. 11. Het is overgeleverd door Abū Dāwūd in zijn *Masā’il* (p. 263), al-ʿĀjurriyy in *ash-Sharīʿah* (p. 289) en authentiek (*ṣaḥīḥ*) verklaard door al-ʿAlbāniyy^[1] in *Mukhtaṣar al-ʿUluww* (van adh-Dhahabiyy).”^[2]

2. Kortere versies van de overlevering waarin het gedeelte over *al-ʿImān* (het geloof) en/of over de Qurʾān niet voorkomt, zijn tevens overgeleverd in verschillende bronnen. Sommige van deze kortere versies lopen via al-ʿImām Aḥmad > Surayj ibn an-Nuʿmān > ʿAbdullāh ibn Nāfiʿ > Mālik en zijn dus nog authentieker; o.a. in *Kitāb as-Sunnah* (11 en 517) van ʿAbdullāh ibn Aḥmad. Ook zijn de uitspraken in de overlevering als losse uitspraken overgeleverd. Al deze versies, bronnen en bijbehorende authenticiteit zullen in de verhandeling zelf in de voetnoten vermeld worden.

Vertaling

Bij het vertalen van dit werk en het overnemen van de Arabische tekst is primair gebruik gemaakt van:

1. *Kitāb as-Sunnah*, ʿAbdullāh ibn Aḥmad; uitg. Dār al-Luʿluʾah, 4^e editie (1441 NH, 2020 NC), red. ʿĀdil Āl Ḥamdān, pp. 108-109, nr. 199.
2. *Ad-Durar al-Munaḍḍadah min ʿAqāʾid as-Salaf al-Musnadah*, Muḥammad ibn Shams ad-Dīn; digitale publicatie; geloofsleer nr. 4, pp. 18-19.

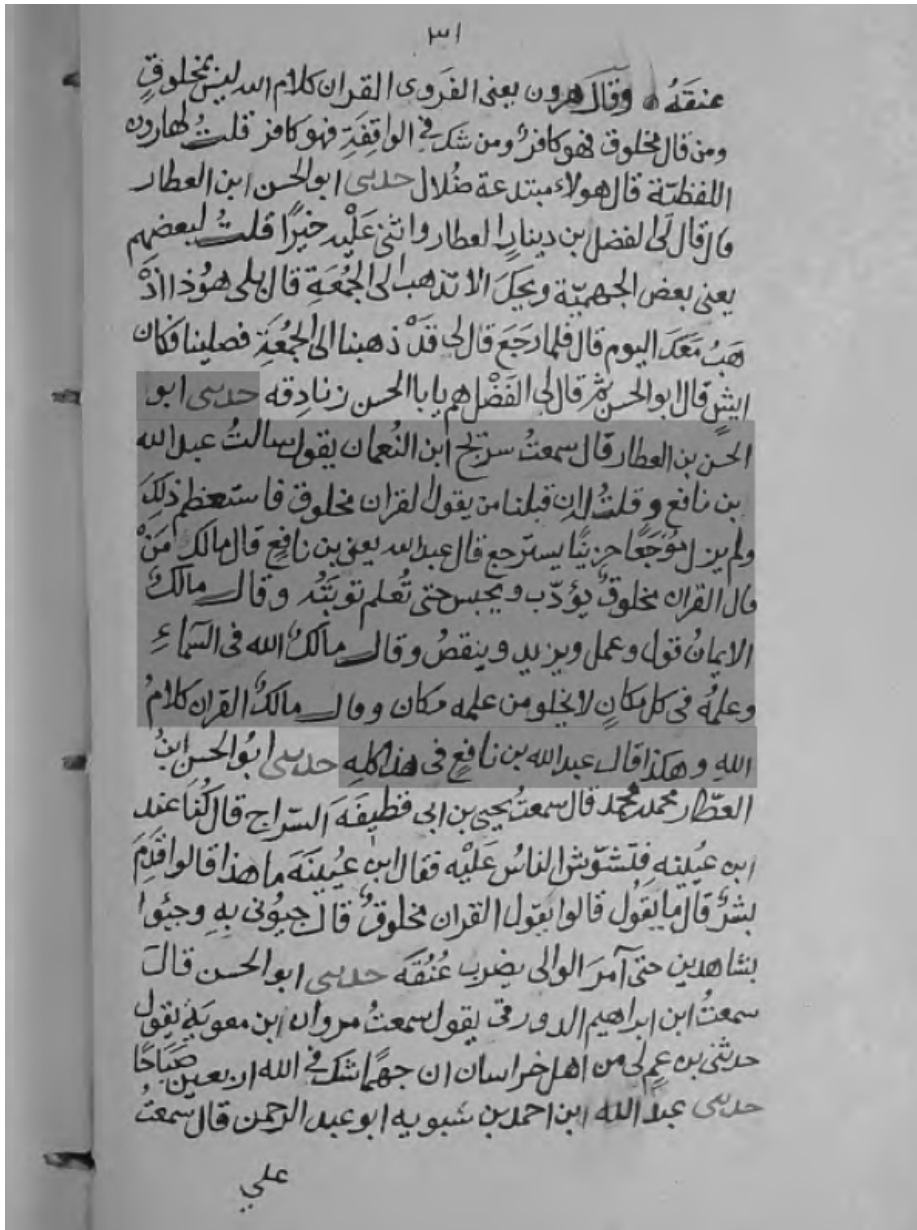
Manuscripten

Hierna volgt een scan van de verhandeling in een van de manuscripten van het boek *Kitāb as-Sunnah* van ʿAbdullāh ibn Aḥmad, namelijk ‘manuscript versie 2 van *Kitāb as-Sunnah*’ (vol. 1; p. 31), uit Maktabat dr. Muḥammad at-Turkiyy, oorspronkelijk van Dār al-ʿIftāʾ as-Saʿūdiyyah.

[1] De authenticiteitsverklaring van al-ʿAlbāniyy in *Mukhtaṣar al-ʿUluww* (p. 140, commentaar nr. 110) betreft een kortere versie (zonder het gedeelte over *al-ʿImān*), zoals deze staat in *Kitāb as-Sunnah* (11). De keten is hetzelfde, met enkel al-ʿImām Aḥmad in plaats van Abūʿl-Ḥasan ibn al-ʿAṭṭār.

[2] *Kitāb as-Sunnah* (nr. 213) van ʿAbdullāh ibn Aḥmad, red. al-Qaḥṭāniyy.

De verhandeling (donkergrijs gemarkeerd) in
een van de manuscripten van Kitāb as-Sunnah:

[2] EEN KORTE GELOOFSLEER VAN AL-'IMĀM MĀLIK

Al-'Imām 'Abdullāh ibn Aḥmad zei in *Kitāb as-Sunnah* (199): Abū l-Ḥasan ibn al-'Aṭṭār leverde over aan mij, hij zei: Ik hoorde Surayj ibn an-Nu'mān zeggen: "Ik vroeg 'Abdullāh ibn Nāfi' en zei tegen hem: 'Er zijn hier mensen die zeggen dat de Qur'ān geschapen is.' Hij beschouwde het als een ernstige zaak en bleef gepijnigd en verdrietig herhalen: 'Voorwaar, we behoren toe aan Allāh, en voorwaar, naar Hem zullen we terugkeren.' 'Abdullāh – d.w.z. ibn Nāfi' – zei:

Mālik zei:

1. Wie zegt dat de Qur'ān geschapen is, dient gedisciplineerd en gevangengezet te worden^[1] totdat men weet dat hij berouw getoond heeft^{[2] [3]}

قَالَ الْإِمَامُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَحْمَدَ فِي كِتَابِ السُّنَنِ (199): حَدَّثَنِي أَبُو الْحَسَنِ ابْنُ الْعَطَّارِ قَالَ: سَمِعْتُ سُرَيْجَ بْنَ النُّعْمَانِ يَقُولُ: سَأَلْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ نَافِعٍ وَقُلْتُ لَهُ: إِنَّ قِبَلَنَا مَنْ يَقُولُ: الْقُرْآنُ مَخْلُوقٌ. فَاسْتَعْظَمَ ذَلِكَ وَلَمْ يَزَلْ مُتَوَجِّعًا حَزِينًا يَسْتَرْجِعُ. قَالَ عَبْدُ اللَّهِ - يَعْنِي ابْنَ نَافِعٍ -:

قَالَ مَالِكٌ:

1. مَنْ قَالَ: الْقُرْآنُ مَخْلُوقٌ؛ يُؤَدَّبُ وَيُجَبِّسُ حَتَّى يُعْلَمَ مِنْهُ التَّوْبَةُ.

[1] Wat van de Imāms van de Salaf – inclusief al-'Imām Mālik zelf – overgeleverd is, conform het standpunt van Ahl as-Sunnah, is dat degene die zegt dat de Qur'ān geschapen is, afvallig is en dus opgeroepen moet worden tot berouw en vervolgens gedood dient te worden als hij geen berouw toont. Al-'Imām Ḥarb ibn Ismā'il al-Kirmāniyy (280 NH; student van al-'Imām Aḥmad) leverde over in *Kitāb as-Sunnah min Masa'il Ḥarb* (375) dat Yaḥyā ibn Khalaf Abū Muḥammad al-Muqri' zei: "We waren bij Mālik ibn Anas, toen een man hem vroeg: 'Wat zeg je over degene die zegt dat de Qur'ān geschapen is?' Hij (Mālik) zei: 'Huichelaar (*zindiq*), ongelovige. Dood hem.'"

Al-'Imām al-Lālakā'iyy (418 NH) leverde over in *Sharḥ Uṣūl al-I'tiqād* (495) dat al-'Imām Mālik zei: "Wie zegt dat de Qur'ān geschapen is, dient opgeroepen te worden tot berouw, en indien hij geen berouw toont, dient zijn nek geslagen te worden." Tevens vermeld door adh-Dhahabiyy in al-'Uluww (347); de redacteur dr. 'Abdullāh al-Barrāk zei in de voetnoot: "De keten is niets mis mee." Adh-Dhahabiyy vermeldde in *Siyar A'lām an-Nubalā'* (8/108): "Al-Qāḍī 'Iyāḍ zei: '[...] In de overlevering van Bishr ibn Bakr van Mālik, zei hij (Mālik): 'Hij dient gedood te worden en er wordt geen berouw van hem geaccepteerd.'"

[2] In een andere versie van de verhandeling, in *Kitāb as-Sunnah* (11) van 'Abdullāh ibn Aḥmad: "Mālik ibn Anas was gewend om te zeggen: 'Wie zegt dat de Qur'ān geschapen is, dient gepijnigd te worden met slagen en gevangengezet te worden tot hij overlijdt.' [...]"

[3] Al-'Imām 'Abdullāh ibn Aḥmad leverde over in *Kitāb as-Sunnah* (128) dat Ibn Abī Uways zei: "Ik hoorde mijn oom Mālik ibn Anas en een groep geleerden in al-Madinah praten over de Qur'ān. Ze zeiden: 'Het is de Spraak van Allāh ﷻ en het hoort bij Hem (d.w.z. het is Zijn Eigenschap). En niets van Allāh ﷻ is geschapen.' Tevens overgeleverd door al-'Imām al-Khallāl in zijn werk *Kitāb as-Sunnah* (1999) en al-'Imām al-Lālakā'iyy in *Sharḥ Uṣūl al-I'tiqād* (410) via 'Abdullāh ibn Aḥmad, en door al-'Imām Ibn Baṭṭah in al-'Ibānah al-Kubrā (2324). Ibn Taymiyyah voerde het als bewijs aan in al-Fatāwā al-Kubrā (6/398), hij zei: "Wat Waki' en alle andere Imāms zeiden was dat de Qur'ān bij Allāh hoort, en daarmee bedoelden ze dat de Qur'ān een Eigenschap van Allāh is en dat Hij Degene is Die het uitgesproken heeft. [...] Ibn Abī Uways zei: 'Ik hoorde mijn oom Mālik ibn Anas...', waarna hij de overlevering citeerde.

Mālik zei:

وَقَالَ مَالِكٌ:

2. Al-ʿImān (het geloof) bestaat uit uitspraken en daden.^[1] Het kan .الإِيمَانُ قَوْلٌ وَعَمَلٌ، يَزِيدُ وَيَنْقُصُ.
toenemen en afnemen.^[2]

[1] Al-ʿImām Ibn Taymiyyah (728 NH) ﷺ zei in Majmūʿ al-Fatāwā (7/672): “De Salaf (voorgangers) hebben er consensus over dat al-ʿImān bestaat uit uitspraken en daden, en dat het kan toenemen en afnemen. Dit betekent dat het bestaat uit de uitspraken van het hart en de daden van het hart, en vervolgens de uitspraken van de tong en de daden van de ledematen. De uitspraak van het hart is het zekere geloof in Allāh, Zijn Engelen, Zijn Boeken, Zijn Boodschappers en de Laatste Dag, en hieronder valt het geloven in alles waar de Boodschapper ﷺ mee is gekomen.”

[2] Al-ʿImām Mālik bevestigde dus weldegelijk dat al-ʿImān kan afnemen. Al-ʿImām al-Khallāl zei in Kitāb as-Sunnah (998): “Abd al-Malik leverde over aan mij, hij zei: ‘Ik hoorde az-Zanbārīyy Abū ʿUthmān, de metgezel van Mālik, zeggen: ‘Mālik was gewend te zeggen: ‘Al-ʿImān bestaat uit uitspraken en daden. Het kan toenemen en afnemen.’” En in Kitāb as-Sunnah (1065) zei al-Khallāl: “Al-Maymūniyy berichtte ons, hij zei: Abū l-Ḥasan Surayj ibn an-Nuʿmān leverde over aan ons, hij zei: ‘Abdullāh ibn Nāfiʿ leverde over aan ons, hij zei: ‘Mālik was gewend te zeggen: ‘Al-ʿImān bestaat uit uitspraken en daden. Het kan toenemen en afnemen.’ En hij keurde het af dat iemand zegt dat [zijn Imān] zoals de Imān van Jibril en Mikāʿil is of zegt dat hij een ware gelovige is.” Over deze laatste overlevering zei dr. Saʿūd ad-Daʿjān in de voetnoot van zijn werk Manhaj al-ʿImām Mālik fi Ithbāt al-Aqidah (p. 183): “De keten is authentiek (*ṣaḥīḥ*).”

■ Al-ʿImām Aḥmad bevestigde tevens dat dit het standpunt was van al-ʿImām Mālik. Al-Khallāl leverde over in Kitāb as-Sunnah (1027): “Zakariyyā ibn al-Faraj berichtte ons van Aḥmad ibn al-Qāsim (student al-ʿImām Aḥmad), hij zei: ‘[...] Vervolgens bespraken we degenen die zeiden: ‘Al-ʿImān kan toenemen en afnemen.’ Aḥmad noemde meerdere personen op (die dit zeiden) en zei vervolgens: ‘En Mālik ibn Anas zegt: ‘Het kan toenemen en afnemen.’ Ik zei tegen hem: ‘Voorwaar, ze leveren van Mālik over dat hij heeft gezegd: ‘Het kan toenemen maar niet afnemen.’ Aḥmad zei: ‘Integendeel, er is van hem overgeleverd dat hij zei: ‘Het kan toenemen en afnemen.’ (ʿAbdullāh) Ibn Nāfiʿ leverde dit over van Mālik.’”

■ Al-Ḥafīz Ibn ʿAbd al-Barr (463 NH) zei in at-Tamhīd (9/252): “Ibn al-Qāsim leverde over van Mālik dat hij zei dat al-ʿImān toe kan nemen, maar dat hij zich weerhield van een standpunt als het gaat om de afname (d.w.z. hij ontkende het niet maar bevestigde het ook niet). Echter, ʿAbd ar-Razzāq, Maʿmar ibn ʿĪsā, Ibn Nāfiʿ en Ibn Wahb leverden (direct) over van Mālik dat al-ʿImān toe kan nemen en af kan nemen en dat het toeneemt met gehoorzaamheid en afneemt met ongehoorzaamheid. Dit is het standpunt van de gemeenschap van de volgers van de overleveringen, en alle lof is voor Allāh.”

■ Al-ʿImām Ibn Taymiyyah zei in Majmūʿ al-Fatāwā (7/506): “Een aantal wetsgeleerden onder de generatie na de Ṭābiʿīn waren het niet eens met het gebruiken van de term ‘afname’ inzake al-ʿImān, omdat ze de vermelding van de toename van al-ʿImān tegenkwamen in de Qurʾān, maar geen vermelding tegenkwamen van afname. Dit is één van de twee overleveringen van Mālik. De andere overlevering van Mālik – en dat is wat bekend is bij zijn metgezellen – is hetzelfde standpunt als de rest (van de geleerden), namelijk dat al-ʿImān toe kan nemen en af kan nemen.”

■ Ook bevestigde al-ʿImām Mālik, conform de geloofsleer van Ahl as-Sunnah, dat er geen Imān kan zijn zonder daden, zoals al-ʿImām aṭ-Ṭabarīyy (310 NH) zei in verhandeling [11] De Duidelijke Sunnah (21): “Aliyy ibn Sahl ar-Ramliyy leverde over aan ons en zei: Al-Walid ibn Muslim leverde over aan ons en zei: “Ik hoorde al-ʿAwzāʿiyy, Mālik ibn Anas en Saʿīd ibn ʿAbd al-ʿAzīz ﷺ afkeuring uiten over de uitspraak van degene die zegt dat al-ʿImān (het geloof) gelijkstaat aan het bevestigen (al-ʿiqrār) zonder daden, en ze zeiden: ‘Imān (geloof) komt niet tot stand behalve met daden en daden komen niet tot stand behalve met Imān.’”

■ In een andere versie van de verhandeling, in Kitāb as-Sunnah (517), staat na zijn uitspraak over al-ʿImān: “En hij (Mālik) was gewend te zeggen: ‘Allāh heeft gesproken tegen Mūsā ﷺ.’ [...]”

Mālik zei:

وَقَالَ مَالِكٌ:

3. Allāh bevindt Zich boven de hemel,^[1] en Zijn Kennis is overal: لاَ إِلَهَ فِي السَّمَاءِ، وَعِلْمُهُ فِي كُلِّ مَكَانٍ، لَا يَخْلُو مِنْ عِلْمِهِ مَكَانٌ.
geen plek is vrij van Zijn Kennis.^[2]

- [1] De bekendste uitspraak van al-'Imām Mālik over dit onderwerp, is de authentieke overlevering over de Eigenschap *al-Istiwa'* (d.w.z. dat Allāh Zich op de Troon boven de zevende hemel gevestigd heeft), die overgeleverd werd door vele Imāms en geleerden en die een fundament vormt in het onderwerp van de Eigenschappen van Allāh:

Al-'Imām aṣ-Ṣābūniyy (448 NH) leverde over in zijn werk 'Aqīdat as-Salaf wa Aṣḥāb al-Ḥadīth (pp. 180-181) dat Ja'far ibn Maymūn zei: "Mālik kreeg over Zijn Uitspraak (vert.): «De Genadevolle (ar-Raḥmān) heeft Zich op de Troon gevestigd. {5}» [20:5] de volgende vraag: 'Hoe heeft Hij Zich gevestigd?' Mālik antwoordde: "*Al-Istiwa'* (de Vestiging; d.w.z. op de Troon) is bekend, de hoedanigheid is niet te bevatten, het geloven erin is verplicht, het vragen erover is een innovatie en ik beschouw je als niets anders dan een dwalende.' En hij gaf het bevel dat hij uit zijn zitting verwijderd moest worden."

Tevens overgeleverd van andere overleveraars door o.a. aṣ-Ṣābūniyy in dezelfde bron (pp. 181-183), al-'Imām ad-Dārimiyy in ar-Radd 'alā'l-Jahmiyyah (104), al-'Imām al-Lālakā'iyy in Sharḥ Uṣūl al-I'tiqād (664), al-Bayhaqiyy in al-'Asmā' wa-ṣ-Ṣifāt (2/150-151), Abū Nu'aym in Ḥilyat al-'Awliyā' (6/325-326), Ibn 'Abd al-Barr al-Mālikiyy in at-Tamhīd (7/138, 151) en Ibn Qudāmah in Ithbāt Ṣifat al-'Uluww (88). Ook is het overgeleverd door al-Ḥāfiẓ adh-Dhahabiyy in al-'Uluww (pp. 103-104), die zei (p. 103): "Al-Bayhaqiyy leverde over met een authentieke (*ṣaḥīḥ*) keten..." Na het vermelden van de overlevering zei hij (p. 104): "Dit is bevestigd van Mālik en een soortgelijke uitspraak van Rabī'ah, de leraar van Mālik, hebben we reeds vermeld. Dit is het standpunt van iedereen van Ahl as-Sunnah."

■ Al-'Imām ad-Dārimiyy (280 NH) zei erover in ar-Radd 'alā'l-Jahmiyyah (104): "Mālik heeft de waarheid gesproken: de hoedanigheid ervan is niet te bevatten, maar de *Istiwa'* is bekend." Al-'Imām Ibn Taymiyyah (728 NH) zei erover in Majmū' al-Fatāwā (13/309): "De mensen hebben deze uitspraak (van Mālik) aangenomen en niemand van Ahl as-Sunnah ontkent het." En in Majmū' al-Fatāwā (5/520) zei Ibn Taymiyyah erover: "Het antwoord van Mālik is een van de beste en meest omvattende antwoorden in deze zaak, want het bevat: het vermijden van het beschrijven van een hoedanigheid en het bevestigen dat *al-Istiwa'* (de Vestiging, d.w.z. op de Troon) bekend is. De geleerden namen zijn uitspraak dan ook als richtlijn om te volgen en beschouwden het als een uitstekende uitspraak." Al-'Imām Ibn 'Abd al-Ḥādī (744 NH) zei erover in al-Kalām 'alā Mas'alat al-Istiwa' (p. 51): "Authentiek (*ṣaḥīḥ*) en bevestigd van Mālik; overgeleverd door o.a. al-Bayhaqiyy." Al-'Imām Ibn al-Qayyim zei in Madārij as-Sālikin (2/86): "Dit antwoord van Mālik is doeltreffend en algemeen inzake alle kwesties van de Eigenschappen (van Allāh)."

■ Al-'Imām Ibn Taymiyyah zei in Majmū' al-Fatāwā (5/365) na het vermelden van de uitspraak van Mālik: "De uitspraak van alle andere Imāms komt overeen met deze uitspraak van Mālik, namelijk dat we de hoedanigheid van Zijn *Istiwa'* (Vestiging; op de Troon) niet kennen, net zoals we de hoedanigheid van Hem Zelf niet kennen, maar we kennen wél de betekenis waar de toespraak op duidt: we weten dus wat de betekenis is van *al-Istiwa'*, maar kennen de hoedanigheid niet; we kennen de betekenis van Zijn Neerdaling (in het laatste derde deel van de nacht), maar kennen de hoedanigheid niet; we kennen de betekenis van Zijn Gehoor, Zijn Zicht, Zijn Kennis en Zijn Macht, maar kennen de hoedanigheid ervan niet; en we kennen de betekenis van Zijn Genade, Zijn Woede, Zijn Tevredenheid, Zijn Blijdschap en Zijn Lachen, maar we kennen de hoedanigheid ervan niet."

- [2] Deze uitspraak is tevens overgeleverd door al-'Ājurriyy in Kitāb ash-Sharī'ah (652), Ibn Baṭṭāh in al-'Ibānah al-Kubrā (110), at-Tamhīd (5/149) van al-Ḥāfiẓ Ibn 'Abd al-Barr al-Mālikiyy en Ibn Qudāmah in

Mālik zei:

قَالَ مَالِكٌ:

4. De Qur'ān is de Spraak van Allāh ﷻ^{[1][2]} ■

4. وَالْقُرْآنُ كَلَامُ اللَّهِ ﷻ.

Ithbāt Šifāt al-'Uluww (p. 166). Ook al-Ḥāfiẓ adh-Dhahabiyy leverde het over in zijn werk al-'Arsh (p. 180, nr. 155): “‘Abdullāh ibn Nāfi‘ leverde over, hij zei: Mālik ibn Anas zei: ‘Allāh bevindt Zich boven de hemel, en Zijn Kennis is overal.’” Vervolgens zei adh-Dhahabiyy erover (al-'Arsh; pp. 180-181): “Dit is een authentieke (*thābit*) overlevering van Mālik. Het is overgeleverd door ‘Abdullāh ibn Aḥmad ibn Ḥanbal in ar-Radd ‘alā'l-Jahmiyyah (d.w.z. Kitāb as-Sunnah).”

■ In een andere versie van deze verhandeling, namelijk Kitāb as-Sunnah (11), zei al-'Imām 'Abdullāh ibn Aḥmad: “Mijn vader (Aḥmad) ﷺ leverde over aan mij, hij zei: Surayj ibn an-Nu'mān leverde over aan mij, hij zei: ‘Abdullāh ibn Nāfi‘ berichtte mij, hij zei: ‘Mālik ibn Anas ﷺ was gewend te zeggen: ‘Wie zegt dat de Qur'ān geschapen is, dient gepijnigd te worden met slagen en gevangengezet te worden tot hij overlijdt.’ En Mālik ﷺ zei: ‘Allāh ﷻ bevindt Zich boven de hemel. En Zijn Kennis is overal; niets is er vrij van.’ En hij (Mālik) droeg dit vers voor (vert.): ‘Er zal geen heimelijk gesprek plaatsvinden tussen drie (personen) behalve dat Hij hun vierde is (met Zijn Kennis), en geen vijf (personen) behalve dat Hij hun zesde is (met Zijn Kennis)...’ [58:7] En hij vond het ernstig om hierover te praten en hekelde het.” Tevens overgeleverd door al-'Imām Aḥmad in al-'Ilal (1248, 4783) en Masā'il Šāliḥ (839).

■ Dit vers (58:7) gaat volgens al-'Imām Mālik dus over de Kennis van Allāh: Zijn Kennis is overal, terwijl Allāh Zelf boven de hemel is. Dit is de consensus van Ahl as-Sunnah, zoals al-'Imām al-'Ājurriyy (360 NH) ﷺ zei in zijn werk ash-Sharī'ah (3/1075): “Wat de geleerden als standpunt hebben is dat Allāh op Zijn Troon boven Zijn hemelen is en dat Zijn Kennis alles omvat. [...] En als iemand zegt: ‘Wat is dan de betekenis van Zijn Uitspraak (vert.): ‘Er zal geen heimelijk gesprek plaatsvinden tussen drie (personen) behalve dat Hij hun vierde is, en geen vijf (personen) behalve dat Hij hun zesde is, en niet minder of meer dan dat behalve dat Hij met hen is, waar zij ook zijn.’ [58:7], die zij als bewijs aanvoeren? Dan dient er tegen hem gezegd te worden dat de betekenis is: Zijn Kennis, en Allāh is op Zijn Troon terwijl Zijn Kennis hen en alles van Zijn schepping omvat. Zo hebben de geleerden het uitgelegd, en het begin en het eind van het vers duiden erop dat het over de Kennis van Allāh gaat.”

De Andalusische Mālikiyy geleerde al-'Imām Abū 'Umar aṭ-Ṭalamankiyy al-Mālikiyy (429 NH) ﷺ, zei in zijn werk al-Wuṣūl ilā Ma'rifat al-'Uṣūl, overgeleverd door adh-Dhahabiyy in al-'Uluww (p. 246): “De moslims van Ahl as-Sunnah hebben inzake Zijn Uitspraak (vert.): ‘En Hij is met jullie, waar jullie ook maar zijn.’ [57:4] en dergelijke verzen uit de Qur'ān, een consensus dat de betekenis daarvan is: Zijn Kennis, en dat Allāh Zelf boven de hemelen is, Gevestigd (*Mustawin*) op Zijn Troon hoe Hij wil.”

- [1] En het is niet geschapen, zoals Mālik in passage 1 van de verhandeling bevestigde, evenals in de bijbehorende voetnoot, waar Mālik zei over de Qur'ān: “Het is de Spraak van Allāh ﷻ en het hoort bij Hem (d.w.z. het is Zijn Eigenschap). En niets van Allāh ﷻ is geschapen.” Zie passage 1, voetnoot 3 voor de bron.
- [2] Dit zijn de standpunten van al-'Imām Mālik over de Qur'ān, al-'Imān en dat Allāh Zich boven de hemel op Zijn Troon bevindt terwijl Zijn Kennis overal is. Hieronder nog een aantal van de vele uitspraken van al-'Imām Mālik over andere onderwerpen van de geloofsleer:

■ **De algemene methodiek van al-'Imām Mālik inzake de Eigenschappen van Allāh** was net zoals de andere Imāms van Ahl as-Sunnah, zoals al-Lālakā'īyy overleverde in Sharḥ Uṣūl al-'Iṭiqād (3/527) en ad-Dāraqutniyy in Kitāb aṣ-Šifāt (p. 75) dat al-'Imām al-Walid ibn Muslim zei: “Ik vroeg al-'Awzā'īyy, Sufyān ath-Thawriyy, Mālik ibn Anas en al-Layth ibn Sa'd over deze overleveringen die gaan over de Eigenschappen en het zien van Allāh (in het Hiernamaals), waarop zij zeiden: ‘Lever het over zoals het is gekomen, zonder een hoedanigheid eraan te geven.’” Authentiek (*ṣaḥīḥ*) verklaard door adh-Dhahabiyy in al-'Arba'in (180) en al-'Albāniyy verklaarde de keten authentiek (*ṣaḥīḥ*) in Mukhtaṣar al-'Uluww (134).

■ **De uitspraak van Mālik over het zien van Allāh in het Hiernamaals:** al-'Ājurriyy (360 NH) zei in Kitāb ash-Sharī'ah (574): "Abū Bakr ibn Abī Dāwūd (316 NH) leverde over aan ons, hij zei: Aḥmad ibn Ṣāliḥ leverde over aan ons, hij zei: 'Abdullāh ibn Wahb (student van Mālik) leverde over aan ons, hij zei: "Mālik ؑ zei: 'De mensen (d.w.z. de moslims) zullen op de Dag der Opstanding met hun ogen kijken naar Allāh.'" De redacteur van Kitāb ash-Sharī'ah, 'Iṣām Hādī, zei in de voetnoot (p. 233): "Authentiek (*ṣaḥīḥ*)."

Al-'Imām al-Lālakā'iyy leverde over in Sharḥ Uṣūl al-I'tiqād (808) dat Ash-hab (student van Mālik) ibn 'Abd al-'Azīz zei: "Een man vroeg aan Mālik: 'O Abū 'Abdillāh, zullen de gelovigen hun Heer zien op de Dag der Opstanding?' Hij zei: 'Als de gelovigen hun Heer niet zouden zien op de Dag der Opstanding, dan had Allāh de ongelovigen niet vernederd middels de afscherming. Allāh zei (vert.): ﴿Nee! Voorwaar, zij zullen op die Dag zeker van hun Heer worden afgeschermd.﴾ [15] [83:15].' [...] Vervolgens zei de man: 'O Abū 'Abdillāh, er zijn namelijk mensen die beweren dat Allāh niet gezien kan worden.' Mālik zei: 'Het zwaard, het zwaard (d.w.z. de doodstraf middels het zwaard).'" Al-'Imām Ibn Taymiyyah voerde deze overlevering aan in Majmū' al-Fatāwā (6/499) als bewijs aan dat de vroegere Imāms het vers (83:15) letterlijk interpreteerden.

■ **De uitspraak van Mālik over de Neerdaling van Allāh:** Ibn Abī Zamanīn al-Mālikiyy (399 NH) leverde over in zijn werk Uṣūl as-Sunnah (p. 113) dat Zuhayr ibn 'Abbād (238 NH) zei: "Alle Shaykhs die ik meemaakte – Mālik, Sufyān, Fuḍayl ibn 'Iyād, 'Īsā, Ibn al-Mubārak en Wakī' – waren gewend te zeggen: 'De Neerdaling (van Allāh) is een ware werkelijkheid.'" D.w.z. de Neerdaling (Nuzūl) van Allāh naar de laagste hemel in het laatste derde deel van de nacht (zonder dat Hij de Troon boven de zevende hemel verlaat; zie [13] De Uitleg van de Sunnah [al-Barbahāriyy], passage 145, incl. voetnoten). Tevens overgeleverd door Abū 'Umar aṭ-Talamankiyy al-Mālikiyy, zoals vermeld werd door Ibn Taymiyyah in Sharḥ Ḥadīth an-Nuzūl (p. 188).

■ **De uitspraak van Mālik over al-Qadar (de Voorbeschikking):** al-'Imām al-'Ājurriyy leverde over in Kitāb as-Sharī'ah (508) dat al-'Imām Mālik zei: "Wie is verder afgedwaald dan degene die de Voorbeschikking ontkent? Als er geen enkel bewijs over was behalve Zijn Uitspraak (vert.): ﴿Hij is Degene Die jullie geschapen heeft, waarna sommigen onder jullie ongelovig zijn en sommigen onder jullie gelovig.﴾ [64:2], dan was het genoeg als bewijs geweest."

De redacteur 'Iṣām Hādī zei in de voetnoot: "Authentiek (*ṣaḥīḥ*)."

Redacteur dr. 'Abdullāh ad-Dumayjiyy zei in zijn redactie van Kitāb ash-Sharī'ah (549) bij deze overlevering: "De overlevering van Mālik is authentiek (*ṣaḥīḥ*)."

■ **Nog een uitspraak van Mālik over de definitie van al-'Imān:** al-'Imām 'Abdullāh ibn Aḥmad (290 NH) zei in Kitāb as-Sunnah (599): "Mijn vader (Aḥmad; 241 NH) leverde over aan mij, hij zei: 'Abū Salamah al-Khuzā'iyy (210 NH) leverde over aan ons, hij zei: 'Mālik, Abū Bakr ibn 'Ayyāsh, 'Abd al-'Azīz ibn Abī Salamah, Ḥammad ibn Salamah en Ḥammād ibn Zayd zeiden: 'Al-'Imān bestaat uit kennis (d.w.z. overtuiging), bevestiging (met de tong) en daden.'" Tevens in Kitāb al-'Imān (87) van Aḥmad, Masā'il Ṣāliḥ (1351) en Kitāb as-Sunnah (1230) van al-Khallāl. Redacteur ar-Riyāshiyy zei in zijn redactie van Kitāb as-Sunnah (612, p. 340): "Dit is een authentieke (*ṣaḥīḥ*) overlevering."

■ **De uitspraak van Mālik over het volgen van de Sunnah:** al-Harawiyy leverde over in Dhamm al-Kalām (885) dat al-'Imām Mālik zei: "De Sunnah is zoals de Ark van Nūḥ (Noah): wie er aan boord gaat, ontkomt, en wie achterblijft, verdrinkt." Al-'Imām Ibn Taymiyyah voerde het als bewijs aan in Majmū' al-Fatāwā (4/56-57). Zie [14] De Inleiding van al-Jāmi' (passage 44; Ibn Abī Zayd).

■ **Een reeks uitspraken van Mālik over de geloofsleer** werden vermeld door al-'Imām Ibn Abī Zayd al-Qayrawāniyy al-Mālikiyy (386 NH) in zijn werk al-Jāmi' fi's-Sunan, na zijn inleiding over de geloofsleer

(die als verhandeling opgenomen is in dit boek: [14] De Inleiding van al-Jāmiʿ). Zo zei Ibn Abī Zayd in al-Jāmiʿ fiʿs-Sunan (pp. 120-123):

“**Mālik zei:** ‘De wegen zijn duidelijk geworden en de zaak is helder geworden.’ [...] **Mālik zei:** ‘De zaken werden slechts verpest toen deze uit de daarbij passende posities getrokken werden.’ **Mālik zei:** ‘Al dit gediscussieer heeft op geen enkele manier met de religie te maken.’ [...]

“**Mālik zei:** ‘Al-ʿImān bestaat uit uitspraken en daden.’ [...] **Mālik zei:** ‘De Qurʿān is de Spraak van Allāh. Zijn Spraak vergaat nooit en raakt nooit op. En het is niet geschapen.’

“**Een man zei tegen Mālik:** ‘O Abū ʿAbdillāh, *«De Genadevolle (ar-Raḥmān) heeft Zich op de Troon gevestigd. {5}»* [20:5] Hoe heeft Hij Zich gevestigd?’ **Mālik zei:** ‘Al-Istiḡāṭ (de Vestiging) is bekend, de hoedanigheid ervan is niet te bevatten, het vragen erover is een innovatie, het geloven erin is verplicht en ik beschouw je als een persoon van innovatie. Verwijder hem (uit de zitting).’

“**Er werd tegen Mālik gezegd:** ‘Wordt Allāh ﷻ gezien op de Dag der Opstanding?’ **Mālik zei:** ‘Jazeker. Allāh ﷻ zei (over de gelovigen; vertaling): *«Op die Dag zullen (sommige) gezichten stralen. {22} Naar hun Heer zullen zij kijken. {23}»* [75:22-23]. En Hij zei in een ander vers (over de ongelovigen; vertaling): *«Nee! Voorwaar, zij zullen op die Dag zeker van hun Heer worden afgeschermd. {15}»* [83:15].” Einde citaat van al-ʿImām Ibn Abī Zayd al-Qayrawāniyy uit al-Jāmiʿ fiʿs-Sunan (pp. 120-123).

Voor een verdere uitleg van Ibn Abī Zayd over de geloofsleer van Mālik, kan men terugkeren naar verhandelingen [14] De Inleiding van al-Jāmiʿ en [15] De Inleiding van ar-Risālah (in dit boek) van al-ʿImām Ibn Abī Zayd al-Qayrawāniyy al-Mālikiyy.

Voor een volledige uiteenzetting van de geloofsleer van al-ʿImām Mālik en dat hij een Imām in de geloofsleer van Ahl as-Sunnah was net zoals hij dat in de wetsleer en de overleveringen was, kan men terugkeren naar het onderzoekswerk genaamd *Manhaj al-ʿImām Mālik fi Ithbāt al-ʿAqīdah*, van ash-Shaykh dr. Saʿūd ibn ʿAbd al-ʿAzīz ad-Daʿjān (uitg. Maktabat Ibn Taymiyyah), evenals het werk van ash-Shaykh ʿAbd ar-Razzāq al-Badr genaamd *al-ʿAthar al-Mashhūr ʿan al-ʿImām Mālik fi Ṣifat al-Istiḡāṭ*, opgenomen in *al-Jāmiʿ liʿl-Buḥūth waʿr-Rasāʾil* (pp. 59-192) van dezelfde auteur.

Verhandelingen in 'De Geloofsleer van Ahl as-Sunnah: Een selectie authentieke verhandelingen van de Salaf & de klassieke Imams (tot 400 NH)':

1. *De Geloofsleer van Sufyān ath-Thawriyy*, door al-'Imām Sufyān ath-Thawriyy (161 NH).
2. *Een Korte Geloofsleer van al-'Imām Mālik*, door al-'Imām Mālik ibn Anas (179 NH).
3. *De Inleiding van ar-Risālah*, door al-'Imām ash-Shāfi'yy (204 NH).
4. *De Fundamenten van de Sunnah*, door al-'Imām al-Ḥumaydiyy (219 NH).
5. *De Geloofsleer van Qutaybah ibn Sa'īd*, door al-'Imām Qutaybah ibn Sa'īd (240 NH).
6. *De Fundamenten van de Sunnah*, door al-'Imām Aḥmad ibn Ḥanbal (241 NH).
7. *De Geloofsleer van al-Bukhāriyy*, door al-'Imām al-Bukhāriyy (256 NH).
8. *De Uitleg van de Sunnah*, door al-'Imām al-Muzaniyy (264 NH).
9. *Het Fundament van de Sunnah & de Geloofsleer van de Religie (De Geloofsleer van ar-Rāziyyayn)*, door al-'Imām Abū Zur'ah ar-Rāziyy (264 NH) & al-'Imām Abū Ḥātim ar-Rāziyy (277 NH).
10. *De Geloofsleer van Ḥarb al-Kirmāniyy (Het Standpunt in de Geloofsleer)*, door al-'Imām Ḥarb ibn Ismā'īl al-Kirmāniyy (280 NH).
11. *De Duidelijke Sunnah*, door al-'Imām Ibn Jarīr at-Ṭabariyy (310 NH).
12. *Het Ḥā'iyyah-gedicht over de Sunnah*, door al-'Imām Ibn Abī Dāwūd (316 NH).
13. *De Uitleg van de Sunnah*, door al-'Imām al-Barbahāriyy (329 NH).
14. *De Inleiding van al-Jāmi'* (*De Geloofsleer van Mālik*), door al-'Imām Ibn Abī Zayd al-Qayrawāniyy al-Mālikiyy (386 NH).
15. *De Inleiding van ar-Risālah*, door al-'Imām Ibn Abī Zayd al-Qayrawāniyy al-Mālikiyy (386 NH).

Appendix:

16. *Al-'Aqidah al-Wāsiṭiyyah (De Wāsiṭische Geloofsleer)*, door al-'Imām Ibn Taymiyyah (728 NH).
17. *De Geloofsleer van Ibn 'Abd al-Wahhāb (De brief aan de inwoners van al-Qaṣīm)*, door al-'Imām Muḥammad ibn 'Abd al-Wahhāb (1206 NH).